

Vreese te benoemen tot gemeentebibliothecaris.

Toen De Vreese dat ambt in 1934 moest neerleggen - tot zijn niet geringe teleurstelling had men kort daarvoor de pensioengerechtigde leeftijd van 70 naar 65 jaar gebracht - had hij nog vele grote plannen. Zijn gezondheid echter liet hem steeds meer in de steek en verhinderde de uitvoering van zijn voornemens. Op 10 januari 1938 overleed hij te Voorschoten. Hij werd begraven op de begraafplaats Rhijnhof bij Leiden.

De Vreeses benoeming tot bibliothecaris te Rotterdam

In april 1919 moet De Vreese met enkele vrienden de mogelijkheden hebben besproken om werk te vinden bij een bibliotheek in Nederland. Een van hen, de Leidse hoogleraar dr. J.W. Muller (1858-1945) bood aan voor De Vreese een bezoekje te brengen aan de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, dr. J. Th. de Visser om eens te peilen hoe deze tegenover een dergelijk streven zou staan. De verwachting was dat een eventuele benoeming van De Vreese wegens de toentertijd gespannen verhoudingen tussen Nederland en België niet 'glad zou zitten', zoals Muller het uitdrukte⁵). De Vreese kende Muller al uit de tijd dat hij te Leiden bij het Woordenboek gewerkt had en sindsdien bestond er tussen hen een hechte vriendschap. Bovendien behoorde Muller tot de Nederlanders die niet alleen sympathie hadden voor de Vlamingen, maar die de uitgeweken activisten ook daadwerkelijk hebben gesteund, bijvoorbeeld financieel⁶). Eind april 1919 schrijft Muller aan De Vreese een kaartje waarop hij verslag doet van de audiëntie. De minister had hem welwillend ontvangen en 'sprak ronduit gezegd tot mijn verwondering - in 't geheel niet over de politieke onmogelijk- of onwenschelijkheid om thans een "vooraanstaand" activist hier te lande te benoemen of voort te helpen'⁷). Inderdaad legde de Nederlandse regering de uitgeweken Vlaamse activisten weinig of niets in de weg⁸).

Nog geen week later moet De Vreese en Muller ter ore zijn gekomen dat te Rotterdam de positie van bibliothecaris vrij zou komen door het vertrek van dr. Vor der Hake. Een buitenkansje voor De Vreese! Weer is het Muller die zijn vriend behulpzaam is. Hij vraagt Vor der Hake, die hij ongetwijfeld kende omdat beiden evenals De Vreese-lid waren van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden, om inlichtingen over de bibliotheek en de betrekking. Vor der Hake antwoordt met een zeer openhartige en vriendelijke brief die Muller een dag na ontvangst heeft doorge-